

УЗ-2

АРХІВ ЗАНОРДОННОГО ПРЕДСІДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

130302

СВОБОДА НАРОДАМ!

СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЗА САМОСТІЙНУ СОВОРНУ

УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ!

УСТРІЙ І ПЛАТФОРМА

У.Т.В.Р.

Червень 1946.

Збірка документів Миколи Лебедя

(Архів Прологу, Нью-Йорк)

49418 22 10 1904
- 49418 22 10 1904 -

LIBRARY

UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

BERKELEY

1904

Свобода народам!

Свобода людині!

За Самостійну Соборну

Українську Державу!

УКРАЇНСЬКА ГОЛОВНА ВИЗВОЛЬНА

РАДА /УГВР/

/Устрій і платформа/

Червень 1946.

Видав: Т.П.А. ЗЧ.ОУН у другу річницю створення Української Головної Визвольної Ради /УГВР/.

Відбито в друкарні ім. Миколи Хвильового.

130302

Зміст:

1. Універсал УГВР
2. Платформа УГВР
3. Тимчасовий устрій УГВР
4. Присяга вояка УПА
5. М. К. - Незабутні хвилини

У місяці червня збігаються дві великі річниці з найновішої історії боротьби українського народу за власну, суверенну державу.

30. червня 1941 р. проголосили Національні Збори у Львові Акт відновлення української державності й покликали пожиття Українське Державне Правління з Ярославом Стецьком як Головою Уряду на чолі. Це було в перших тижнях війни на Сході війни двох імперіялізмів - німецького й московського за панування над Україною, над її багатствами, за володіння над світом. Тоді, впрочім не перший вже раз в історії, Україна мала стати - в розрахунках антагонічних сил - винамовою базою по заволодіння світом. Та український народ Актом Самостійности задокументував щераз цілому світові своє виключне право й незломну волю бути володарем на власній землі, а по оборони волі й чести своєї покликав збройні кадри свих синів - Українську Повстанську Армію /УПА/.

Почалася важка, затяжна боротьба на два фронти, проти німецького й большевицького окупантів. В огні цієї революційно-визвольної боротьби, в умовах найжорстокішого сталінсько-гітлерівського терору повершився процес органічної консолідації українського народу повкруги ідеї Української Самостійної Соборної Держави.

На переломі німецько-большевицької війни - у червні 1944 р. було покликано найширшими масами українського народу, що безрізниць й упереджень стояли у боротьбі, **УКРАЇНСЬКУ ГОЛОВНУ ВИЗВОЛЬНУ РАДУ /УГВР/** і її виконний орган **ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАРІАТ**, як найвищі керівні органи українського народу в його боротьбі за Самостійну Соборну Державу.

Таким чином УГВР, як органічний твір українського народу, являється правосильним революційним урядом України, якому - всупереч агентурному урядові УРСР, що спирається на багнетах імперіялістичного московського центру - віддав український нарід мандат влади. Цей мандат виконує УГВР від червня 1944 р. аж дотепер та виконуватиме лоти, поки не повстане Українська Держава з все-народним представництвом і державним урядом на чолі.

У другу річницю створення УГВР подаємо українській суспільності на чужині, для ознайомлення з політично-програмовими й структурально-організаційними підставами діяльності УГВР, - універсал УГВР, її платформу і тимчасовий устрій.

Червень, 1946 р.

Т.П.А. ЗЧОУН

УНІВЕРСАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ.

У К Р А І Н С Ь К И Й Н А Р О Д Е !

Революційним зривом, зброєю Твоїх найкращих синів Ти зтигнув в 1917-18 рр. на руїнах тогочасних імперіялізмів, що Тебе віками поневолювали, Х р а м в о л і - У К Р А І Н С Ь К У Д Е Р Ж А - В У.

Грізні вітри розвівали Твої переможні прапори над усіма містами України. Ними горлилися Київ, Львів, Чернівці і Хуст. Вони вели у бій молоду Українську Армію, вони допотіли на бойових кораблях Чорноморського Флоту.

Віковічні Твої вороги зруйнували цей святочний Храм, але ж Ти, Український Народе, зберіг його у своїй дуці як священну спадщину предків. Впродовж наступного чвертьліття у боротьбі за волю Української Землі, за власну самостійну державу Ти віддав мільйони ві жертви.

І тепер вже п'ятий рік шаліє воєнна хуртовина, цріжить Українська Земля під полчищами ворожих військ.

Не за Твою волю, Український Народе, ведуть імперіялістичні загарбники цю криваву та жорстоку війну. Вони несуть Тобі тідьки руїну, поневолення і смерть. Ти не дав себе поневолити і проявив непохитну волю жити самостійним державним життям на своїй землі. На сторожі цієї волі Ти поставив - від карпатських верхів по Дон і Кавказ - збройні капри своїх синів - У К Р А І Н С Ь К У П О В С Т А Н С Ь К У А Р М І Ю /УПА/

У К Р А І Н С Ь К И Й Н А Р О Д Е !

Гряє доба національно-визвольних революцій. Поневолені народи Сходу і Заходу в своїй безпереривній революційній боротьбі прагнуть, щоб на руїнах ворожих імперіялізмів побудувати вільне життя у своїй незалежних державах.

І Український Народ входить у вирішальну стадію своєї визвольної боротьби.

Сучасне українське покоління хай буде горде, що саме йому доведеться в геройській боротьбі за в е р ш и т и б у ц о в у української держави.

Це велитенське завдання вимагає ще більшого ніж досі завзяття, ще більшої вілланості справі, а перш за все об'єднання в с і х с а м о с т і й н и ц ь к и х с и л п і д о д н и м п о л і т и ч н и м п р о в о л о м.

І тому, щоб об'єднати всі національно-визвольні сили українського народу, щоб з одного центру керувати його визвольною боротьбою, щоб перел зовнішнім світом репрезентувати його політичну волю та щоб протиставитися спробам ворогів української держави розбивати єдиний самостійницький український фронт, створилася У К Р А І Н С Ь К А Г О Л О В Н А В И З В О Л Ь Н А Р А Д А. Вона переймає від тепер керівництво визвольною боротьбою українського народу.

В Українській Головній Визвольній Раді об'єдналися представники українських революційно-визвольних сил та різних політичних

тичних середовищ в усіх українських землях, які визнали самостійницьку платформу за єдино правильну у визвольній боротьбі українського народу за У К Р А І Н С Ь К У С А М О С Т Ї Н У С О Б О Р Н У Д Е Р Ж А В У.

У К Р А І Н С Ь К А Г О Л О В Н А В И З В О Л Ь Н А Р А Д А Є Н А Й В И Щ И М К Е Р І В Н И М О Р - Г А Н О М У К Р А І Н С Ь К О Г О Н А Р О Д У Н А Ч А С Ї Й О Г О Р Е В О Л Ю Ц І Й Н О Ї Б О Р О Т Ь Б И, А Ж П О С Т В О Р Е Н Н Я У Р Я Д У У К Р А І Н С Ь К О Ї С А М О С Т І Й Н О Ї С О Б О Р Н О Ї Д Е Р Ж А В И.

У К Р А І Н С Ь К А В И З В О Л Ь Н А Г О Л О В Н А Р А Д А П Р И С Л А Г А Є Т О Б І, У К Р А І Н С Ь К И Й Н А Р О Д Е:

Боротись за те, щоб Ти був єдиним володарем на своїй землі,

за справедливий, соціальний лад без гніту і визиску,

за знищення кріпацтва і вільну, працю селянина на власній землі,

за вільну працю робітника, за широку ініціативу трудящого населення в усіх галузях господарської діяльності,

за повноту розвитку української національної культури.

Українська Головна Визвольна Рада кладе на вітара боротьби за ці ідеали свою працю і своє життя.

Українська Головна Визвольна Рада закликає всіх українців, що живуть поза межами Батьківщини до праці за визволення України.

Українська Головна Визвольна Рада вітає боротьбу інших поневолених народів за своє визволення. З ними, зокрема з нашими сусідами український народ бажає жити в добросусідських взаєминах та співпрацювати в боротьбі проти спільних ворогів.

У К Р А І Н С Ь К И Й Н А Р О Д Е !

Ми свідомі того, що наша визвольна боротьба вимагає героїзму і кривавих жертв, а перш за все не похитної віри в свою П Р А В Д У. Ми віримо в Твою творчі будуючі сили, бо тільки вони є запорукою нашої перемоги.

В і р и м о, щ о Н Е П О С О Р О М И Ш З Е М Л І С В О -

Е І. Г Е Р О І Ч Н А Б О Р О Т Ь Б А Т В О І Х П Р Е Д К І В І П А М Я Т Ь П Р О І Х Л И Ц А Р С Ь К У С М Е Р Т Ь З А У К Р А І Н С Ь К У Д Е Р Ж А В У - Ц Е Д Л Я Т Е Б Е Н А - К А З.

Тому кличемо до Тебе: С Т А В А Й П О Б О Р О Т Ь Б И З А С В О Ю В О Л Ю І З А С В О Ю Д Е Р Ж А В У. Е Д Н А Й С Ь У С В О І Й Б О Р О Т Ь Б І, К Р І П И С Ь У С В О - І Й В І Р И !

Постій, червень 1944 р.

У К Р А І Н С Ь К А Г О Л О В Н А В И З В О Л Ь Н А Р А Д А.

ПЛАТФОРМА УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ.

1. Український національно-визвольний рух, створення Самостійної Української Держави та боротьба за її скріплення в 1917 - 1921 рр. поглибили національну свідомість і посилили політичну активність українських народніх мас.

Упадок української держави внаслідок чужого завоювання, зумовленого нестатком внутрішнім об'єднанням українських національних сил, полемши чужинцям запанувати на Україні. Це панування позначилось небувалим гнітом, масовим пограбуванням українського народу, поверненням його селянства і робітництва у справжнє кріпацтво з нещадною експлуатацією і винищенням мільйонів мас голодом і терором. Це страшне і криваве лихоліття впродовж 25-ти років навчило українські народні маси, що ніякий чужий політичний та соціальний устрій не піде їм на користь і що тільки власна національна суверенна держава з єдиною передумовою нормального життя і розвитку нації та її культури, матеріального і духового побуду народніх мас.

2. Сучасна війна між двома тотальними силами, московсько-більшевицьким та німецько-гітлерівським імперіалізмами, веде до за оволодіння в першу чергу українських земель як вихідних позицій до панування у східній, а навіть у всій Європі. Обидві ці сили - це непримирені вороги ідеї української державности. Вони стоять на позиціях тотальної, колоніальної експлуатації українських земель та їх населення. Виринаючи з рук українського народу всі матеріальні і господарські засоби країни, вони зводять його на становище темних рабів. Для цієї мети вони нещадно винищують провідні національні українські сили, нищать національну культуру і національну свідомість у масах, колонізують край чужим населенням, а українське населення масово вигублюють або вивозять за межі України.

3. Проте ця війна виснажує також наших ворогів і приводить їх до соціального та політичного розкладу. Це створює сприятливі передумови для визвольної боротьби поневолених народів та полемши їм остаточну перемогу.

4. З уваги на це необхідне:

- а/ у вирі сучасної тотальної війни оборонити український нарід та його провідні кадри перед фізичним знищенням,
- б/ повести його до боротьби за своє визволення і власну суверенну державу.

Для здійснення цих завдань потрібний єдиний всеукраїнський національний фронт, організований на основі об'єднання всіх діючих національних українських сил, які змагають по українській державі і єдиний керівний центр.

Тому за ініціативою Української Повстанської Армії /УПА/, що утворилася в процесі збройної боротьби українського народу проти грабунків і насильств окупантів над мирним українським населенням, зорганізувався із представників всіх українських земель та українських політичних середовищ всеукраїнський провідний центр:

УКРАЇНСЬКА ГОЛОВНА ВИЗВОЛЬНА РАДА /УГВР/.

II. Цілі і завдання УГВР:

1. Об'єднати і координувати дії всіх самостійницько-визвольних сил українського народу на всіх землях України та поза ними для національно-визвольної боротьби проти всіх ворогів української

го народу, зокрема проти московсько-більшевицького і німецько-гітлерівського імперіалізму, за створення Української Самостійної Соборної Держави /УССД/.

2. Визначити ідейно - програмові напрями визвольної боротьби українського народу.

3. Керувати всією національно-визвольною боротьбою українського народу аж до здобуття державної незалежності і створення органів незалежної державної влади на Україні.

4. Репрезентувати, як верховний всеукраїнський центр, сучасну політичну боротьбу українського народу в краї і за кордоном.

5. Покликати до життя перший український державний уряд та скликати перше українське всенароднє представництво.

III. Основні ідейно-програмові принципи:

Збереження життя нації, національної єдності і культури - це перша і найвища ціль усього здорового національного організму.

Національна суверенна держава є головною запорукою збереження життя і нормального розвитку нації та поброду її громадян.

Тому українська нація в цей час повинна віддати всі свої сили для здобуття і закріплення власної держави.

Всі політично-активні українські чинники повинні сконсолідуватися в боротьбі за самостійну українську державу, усунувши всякі суперечливі питання соціально-політичного порядку, які без здобуття власної держави не мають під собою реального ґрунту.

Боротьба за національну самостійну державу може бути успішна тільки при умові, що вона буде проводитися незалежно від політичних впливів сторонніх сил.

На тій підставі УГВР визнає такі принципи своєї діяльності:

1. УГВР прагне до відбудови Української Самостійної Соборної Держави на всіх землях українського народу засобами революційної боротьби проти всіх ворогів державної самостійності українського народу, зокрема проти більшевицьких і німецьких окупантів, та до співпраці з усіма прихильниками такої самостійності.

2. УГВР ґрунтується на принципі повної політичної незалежності своїх прагнень від впливів сторонніх сил і чинників.

3. УГВР об'єднує всі провідні політичні елементи незалежно від їх ідейного світогляду та політично-групової приналежності, що стоять на ґрунті політичної суверенності української держави та політичної незалежності українських визвольних прагнень.

4. УГВР приймає для об'єднання національно-визвольних українських сил у боротьбі за УССД таку політично-соціальну платформу:

- а/ забезпечення народно-демократичного способу визнання політичного устрою в українській державі шляхом загального народнього представництва,
- б/ забезпечення свободи, гумки, світогляду і віри,
- в/ забезпечення розвитку української культури,
- г/ забезпечення справедливого соціального ладу в українській державі без класового визиску і гноблення,
- д/ забезпечення справжньої законності в українській державі і рівності всіх громадян перед законом,
- е/ забезпечення громадянських прав усім національним меншостям на Україні,
- є/ забезпечення права рівних спроможностей на освіту для всіх громадян,
- ж/ забезпечення у трудовій господарській діяльності для всіх громадян вільної ініціативи, регульованої вимогами і потребами цілості нації,
- з/ забезпечення вільної форми трудового землекористування з визначенням мінімальних і максимальних розмірів для індивідуального землекористання,

- и/ усупільнення основних природних багатств країни: землі, лісу, вод і підземних скарбів з перелачею рільних земель у постійне користування трудовим хліборобським господарством,
- й/ упержавлення важкої індустрії і важкого транспорту, перелача кооперативним об'єднанням легкої і харчової індустрії, право широкого вільного кооперування прібних продуцентів,
- і/ забезпечення вільно торгівлі в унормованих законодавством межах,
- к/ забезпечення вільного розвитку ремесла та права на творення індивідуальних ремісничих верстатів і підприємств,
- л/ забезпечення права на вільну працю для фізичних та розумових працівників і забезпечення охорони інтересів робітництва соціалним законодавством,

5. УГВР провадитиме свою боротьбу за УССН в союзі зі всіма поневоленими народами Європи і Азії, які борються за своє визволення і визнають право України на політичну незалежність.

6. УГВР змагає до порозуміння і прагне до мирного співжиття з усіма сусілами України на принципі взаємного визнання права на власні держави на етнографічних землях кожного народу.

ТИМЧАСОВИЙ УСТІЙ У Г В Р.

I.

Загальні основи УГВР.

1. УГВР це верховний орган українського народу в його революційно-визвольній боротьбі за УССН.

2. Джерелом влади УГВР є воля українського народу, виявлена в самостійницьких змаганнях всіх діючих сил народу.

3. УГВР:

- а/ консолідує самостійницькі суспільно-політичні елементи,
- б/ координує діяння політично-активних середовищ,
- в/ очолює визвольну боротьбу, дає напрям українській державницькій політиці, та керує нею,
- г/ репрезентує український народ та його державницькі змагання перед зовнішнім світом.

4. Членом УГВР може бути національно-активний українець-державник з громадянським стажем, що визнає політичну платформу, прийнятую Збором УГВР, та що є кожночасно готовий реалізувати її програму.

5. УГВР складається з 25 членів.

Число членів може бути побільшоване дорогою кооптації. Кооптацію переводять:

а/ Великий Збір УГВР.

б/ Президія УГВР на внесок Генерального Секретаріату.

6. Членом УГВР перестає бути той, хто добровільно виступить, або кого УГВР виключить.

7. Виключити члена УГВР може тільки Великий Збір кількістю 2/3 голосів. Між сесіями Великого Збору, Президія має право припинити члена в його членський правах, аж до вирішення справи найблищим Великим Збором.

8. УГВР діє через такі органи:

- а/ Великий Збір УГВР,
- б/ Президія УГВР з Президентом на чолі,
- в/ Генеральний Секретаріат з Головою на чолі,
- г/ Генеральний Суд з Генеральним Суддею на чолі,
- д/ Контрольна Колегія з Генеральним Контрольним на чолі,

9. УГВР діє також у формі Конференції УГВР, якими провозять Президент УГВР.

10. Діяння окремих органів УГВР буде нормоване внутрішніми правилами, які затверджує Президент в порозумінні з Генеральним Суддею.

11. Для окремих справ, можуть всі органи УГВР покликувати окремі комісії, колегії і бора.

12. УГВР перебуває на українських землях. За кордон може висилати своїх делегатів.

II.

Великий Збір УГВР.

1. Найвищою українською законодавчою владою у час революційно-визвольної боротьби за УССД є Великий Збір УГВР.

Великий Збір УГВР:

- а/ ухвалює основні закони,
- б/ розглядає та вирішує основні політичні питання, устальює лінію визвольної політики, встановлює програму і тактику боротьби українського народу,
- в/ приймає звіти з діяльності всіх органів УГВР;
- г/ устальює напрямні лінії для всіх органів УГВР,
- щ/ вибирає: Президента, і 7 членів Президії, Голову Генерального Секретаряту, Генерального Суддею і Генерального Контрольного,
- е/ приймає Присягу від Президента,
- є/ кооптує нових членів і затверджує кооптованих Президієр,
- ж/ виключає членів,

3. Звичайний Великий Збір УГВР скликає Президент; найменше раз на рік.

4. Надзвичайний Великий Збір УГВР скликає Президент:

- а/ з власної ініціативи,
- б/ на пропозицію Президії,
- в/ на пропозицію Генерального Секретаряту;
- г/ на пропозицію Генерального Контрольного,
- д/ на подання 1/3 членів УГВР.

5. Збір відкриває Президент. Проводить Збором вибраний Председник Великого Збору, який покликає дальших членів Президії Збору.

6. Для законности рішень Великого Збору потрібна присутність найменше 1/2 числа членів УГВР.

7. Всі справи вирішується звичайно більшістю голосів, тільки для виключення члена і для ухвалення зміни устрою потрібно 2/3 наявних голосів, для ліквідації УГВР треба 3/4 голосів усіх діючих членів УГВР.

8. У виняткових випадках УГВР може винести рішення також без скликання збору за принципом індивідуального голосування.

III.

Президент і Президія УГВР.

1. Президент стоїть на чолі УГВР і репрезентує її назовні.
2. Компетенції Президента УГВР:
 - а/ Скликає і відкриває Великий Збір УГВР.
 - б/ Проводить Президію УГВР і проводить конференціями УГВР.
 - в/ Затверджує Генеральних Секретарів покликаних Головою Генерального Секретаріату.
 - г/ Затверджує двох членів Генерального Суду, покликаних Генеральним Суддею.
 - д/ Затверджує двох членів Контрольної Колегії покликаних Генеральним Контрольним.
 - е/ Затверджує закордонних делегатів УГВР, пропущених Головою Генерального Секретаріату, на пропозицію Генерального Секретаря Зовнішніх Справ.
 - є/ На пропозицію Голови Генерального Секретаріату зпймає Генеральних Секретарів з уряду.
 - ж/ Приймає присягу від членів Президії, Голови Генерального Секретаріату, Генеральних Секретарів, членів Генерального Суду і членів Контрольної Колегії.
 - з/ Має право ласки.
3. Президент складає присягу Великому Зборові на руки Препсідника Великого Збору УГВР.
4. Президія з Президентом на чолі є органом УГВР, що діє між Сесіями Великого Збору.
5. В склад Президії входять:
 - а/ Президент
 - б/ Трьох Віцепрезидентів
 - в/ Чотирьох членів Президії.
6. Президія УГВР розглядає політичну лінію, тактику і практичну виконність всіх органів УГВР та подає свою оцінку і пропозицію.
7. Компетенції Президії УГВР:
 - а/ Дає пропозицію скликання Збору,
 - б/ Кооптує нових членів УГВР, на пропозицію Генерального Секретаріату,
 - в/ Приймає звіти від Голови Генерального Секретаріату, від окремих Генеральних Секретарів, від Генерального Суду і від Контрольної Колегії,
 - г/ Припиняє членів УГВР в членських правах.
 Час і спосіб звітування устійнює Президія окремим зарядженням в порозумінні з відносними органами УГВР.
8. Президія УГВР діє в складі неменше половини членів Президії - крім Президента.
9. У випадку неліяння Президії, переходять її компетенції на самого Президента до найближчого Великого Збору УГВР без права делегувати Голову Генерального Секретаріату.
10. Президія виносить своє рішення звичайною більшістю голосів. При рівному повілі голосів вирішує голос Президіючого. У випадку конституційного або політичного конфлікту Президія має право вимагати від Голови Генерального Секретаріату при прийнятті 2/3 усіх членів Президії 3/4 голосами.
11. В часі неприсутности Президента, заступає його один з присутних членів Президії, найближчий у персональній черзі, вирішеній вибором Великого Збору.

-II-

На поручення Президента заступає його ним визначений член Президії.

12. У випадку уступлення, смерті чи іншої тривалої перешкоди в сповнюванні функцій Президента, компетенції його переходять на Президіальну Колегію, яка формується автоматично з трьох найближчих в черзі членів Президії УГВР.

13. Президіальна Колегія має характер тимчасовий і має обов'язок якнайскоріше скликати Великий Збір УГВР.

14. Президент і Президія УГВР відповідає перед Великим Збором УГВР.

IV.

Генеральний Секретаріат УГВР.

1. Виконним органом УГВР є Генеральний Секретаріат.
2. Генеральний Секретаріат складається з:
 - а/ Голови Генерального Секретаріату,
 - б/ Секретаря Внутрішніх Справ,
 - в/ Секретаря Закордонних Справ,
 - г/ Секретаря Військових Справ і Командира Збройних Сил,
 - п/ Секретаря фінансово-господарських Справ,
 - є/ Інших Секретарів.
3. Голову Генерального Секретаріату вибирає Великий Збір УГВР.
4. Генеральних Секретарів покликає Голова Генерального Секретаріату і затверджує Президент УГВР.
5. Становища Генеральних Секретарів можуть бути кумульовані.
6. Генеральний Секретаріат складає звіти зі своєї діяльності Президії УГВР.
7. Генеральний Секретаріат і окремі Генеральні Секретарі є відповідальні перед Великим Збором і йому складають звіт зі своєї діяльності.
8. Дисциплінарно Секретарі відповідають перед Головою Генерального Секретаріату і Президентом.
9. На пропозицію Голови Генерального Секретаріату, Президент звільняє Секретарів з Уряду.
10. Генеральний Секретаріат діє колегіально і рішає більшістю голосів. При рівному поділі голосів, перерішує голос Голови Генерального Секретаріату.
11. Голова може поручити часово заступство у функціях Голови Генерального Секретаріату одному з Генеральних Секретарів.
12. У випадку уступлення, смерті чи іншої тривалої перешкоди у виконанні функцій Голови Генерального Секретаріату, Президент з Президією, Генеральний Суддя, Генеральний Контрольний і Генеральні Секретарі вибирають тимчасово Голову Генерального Секретаріату.
13. Законна сила правно-державних актів обов'язує тільки за підписом Президента і Голови Генерального Секретаріату.

V.

Генеральний Суд.

1. Судово-виконним органом УГВР для здійснення в її імені правопорядку є Генеральний Суд, зложений з Генерального Судді і двох членів Генерального Суду.
2. Генерального Суддю вибирає Збір УГВР, двох інших членів Суду покликає Генеральний Суддя і затверджує Президент УГВР.

3. Генеральний Суд відповідає за сповнювання своїх завдань перед Великим Збором УГВР.

4. У випадку уступлення, смерті чи іншої тривалої перешкоди у виконванні функцій Генерального Суду, - Президент з Президією, Генеральний Контрольний, Голова Генерального Секретаріату і члени Генерального Суду вибирають Генерального Судю.

5. За Генеральним Судом забезпечується право інтерпретувати устроєві питання УГВР та звертати свої уваги Президентові при затвердженні внутрішніх правельників органів УГВР.

VI.

Контрольна Колегія.

1. Контрольно-виконним органом УГВР є Контрольна Колегія зложена з Генерального Контрольного, і двох членів Контрольної Колегії.

2. Генерального Контрольного вибирає Великий Збір УГВР, двох інших членів Контрольної Колегії вибирає Генеральний Контрольний і затверджує Президент УГВР.

3. Контрольна Колегія перевіряє фінансово-господарську діяльність всіх органів УГВР, зокрема наглядає над фінансово-господарською політикою Генерального Секретаріату.

4. У випадку уступлення, смерті чи іншої тривалої перешкоди у виконванні функцій Генерального Контрольного, - Президент з Президією, Генеральний Судя, Голова Генерального Секретаріату і члени Контрольної Колегії вибирають Генерального Контрольного.

.....00000000.....

ХАЙ ЖИВЕ ЄДИНИЙ СПІЛЬНИЙ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФРОНТ
БОРОТЬБИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

ЧЕРЕЗ РЕВОЛЮЦІЙНО - ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ І ПІДГОТОВУ
ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В СРСР - ДО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ !!!

ЄДИНО РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ШЛЯХ І РЕВОЛЮЦІЙНІ МЕТОДИ БОРОТЬБИ
ПОВЕДУТЬ ДО СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ!

.....00000000.....

-13-

ПРИСЯГА ВОЯКА

УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Затверджена УГВР і введена наказом ГВШ ч.7, в 19.VII.1944.

Я, воїн Української Повстанської Армії, взявши в руки зброю, урочисто клянусь своєю честю і совістю перед Великим Народом Українським, перед Святою Землею Українською, перед пролітою кров'ю усіх Найкращих Синів України та перед Найвищим Політичним Проводом Народу Українського:

Боротись за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу. В цій боротьбі не пожалю ні крові, ні життя і буду битись до останнього відлиху і остаточної перемоги над усіма ворогами України.

Буду мужнім, відважним і хоробрим у бою та нещадним по ворогів землі української.

Буду чесним, дисциплінованим і революційно-пильним воїном.

Буду виконувати всі накази зверхників.

Суворо зберігатиму військову і державну таємницю.

Буду гідним побратимом у бою та в бойовому житті всім своїм товаришам по зброї.

Коли я порушу, або відступлю від цієї присяги, то хай мене покарає суворий закон Української Національної Революції і снаде на мене зневага Українського Народу.

М.К.

Н Е З А Б У Т Н І Х В И Л И Н И.

На підгір'ях Високого Бескиду, край С., на затішній галявині під лісом, у суботу 5 серпня 1944р. - незвичайне свято.

Між деревами - ступениця, поверх неї - розіпнятий килим, на ньому - китайкою прикритий Тризуб, над ним виситі рушники, по боках галузки червоної калини, внизу два схрещені кріси й шолом. Спереду - польовий вітвар, на ньому хрест, євангелія, свічки. Обабіч - визок підняті блакитно-жовті прапори.

Під прапором - представники: два члени Президії УГВР з Генеральним Секретарем Внутрішніх Справ і Шеф ГВШ з почетом штабових старшин. По боках і напроти, творючи великий чотирикутник, стоять у повному бойовому виряді сотні: Булава, Льви і сотня під командуванням сотенного Різун та дві самостійні охоронні чети. На вуглах - важкі гранатомети і кулемети. Перед сотнями - сотенні, всередині чотирикутника - Командир Воєнної Округи.

Ось він звітує Шефові ГВШ: Друже Командире! Зголошую: три сотні і дві охоронні чети, зі своїми підстаршинами і старшинами, разом 520 вояків УПА, до присяги готові.

Шеф ГВШ з Членами Президії УГВР і Командиром ВО проходить перед фронтом вишуканих вояків.

- Слава Україні! - вітає вояків Шеф ГВШ.

- Героям Слава, - грімко здаряє в зелене верхов'ття лісу...

Бійці співають свої щоденні молитви:

"Люди у неволі, край у руїні, навіть молитов ворог не пасть"...

А духовник править молебень і благословляє воїнів на святу боротьбу за - "Силу і Славу, Волю і Власть" України.

Промовляючи представник УГВР і ГВШ, згадує на історичну роль УПА у всенародній збройній боротьбі за УССР.

Падають одна за одну команди Шефа ГВШ:

- Струнко! - На плече кріс, - Тризуб до присяги відкрий!

- Почесть дай! - На Тризуб глянь! - Прямо глянь!

- На плече кріс! - До стопи кріс! - Спочинь!

- Д о п р и с я г и !

Знімається у гору 520 рук. Іскрається очі блиском - вогнями.

І могутнім хором плывуть слова присяги - як нахвижена молитва.

Україно будь горда і славна! Це бо сини Твої урочисто клянуться Тобі на вірність - аж до смерті...

Ще не вмерла Україна...

Національним гимном припечатується акт вояцької присяги.

І тут уперше в Україні відчитується перший Універсал УГВР до Українського Народу.

Всі, що склали присягу, підписують її, як історичний документ. Концертом історичних, бойових і народних пісень, при бандурному построю закінчилась це незвичайне свято.

Була це перша збірка присяга за новим текстом, ухваленим УГВР.

А друга - з таким самим порядком пройшла зараз же на другий день, у неділю, 6.серпня 1944 р., на майдані в серед-селі Я.С., де склали присягу: сотня Месника й одна чета, разом 230 вояків УПА.

Ось і незабутні хвилини для всіх тих, що їх пережили.